

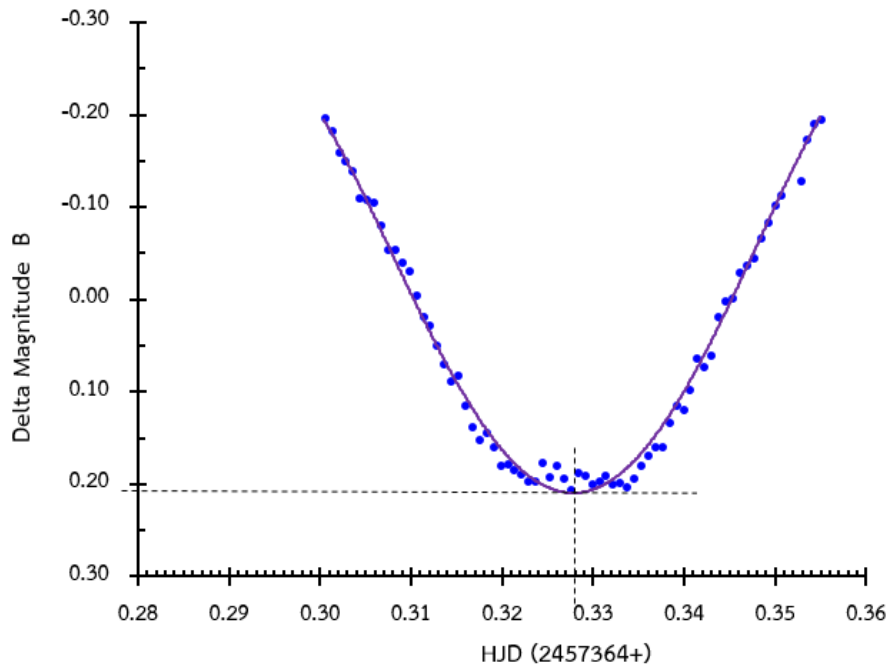
บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

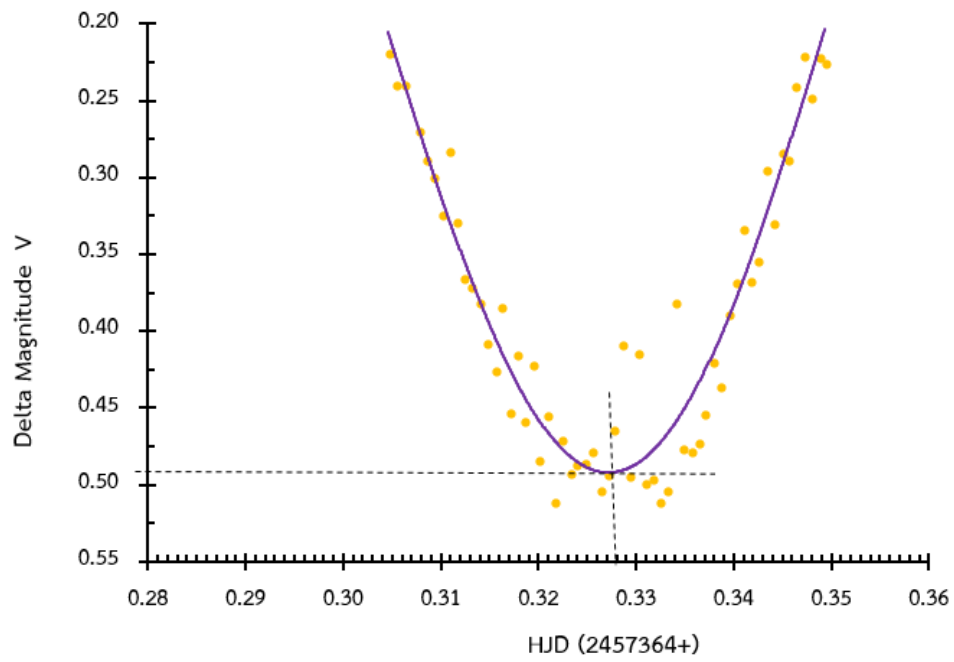
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระบบดาวคู่แบบตะกัน ดาวคู่อีเอฟ ไฮดรา ที่ได้จากการสังเกตการณ์ หอดูดาวเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบพระชนพรรษา นครราชสีมา โดยใช้กล้องโทรทรรศน์สะท้อนแสง ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.5 เมตร ผ่านแผ่นกรองแสงความยาวคลื่นสีน้ำเงิน สีเหลืองและสีแดง เพื่อนำมาหาค่าเวลาที่แสงน้อยที่สุด และการสร้างแผนภาพ O - C ของดาวคู่ และวิเคราะห์หาคาบวงโคจรและอัตราการเปลี่ยนแปลงคาบของดาวคู่อีเอฟ ไฮดรา

4.1 การหาค่าเวลาที่แสงน้อยที่สุด

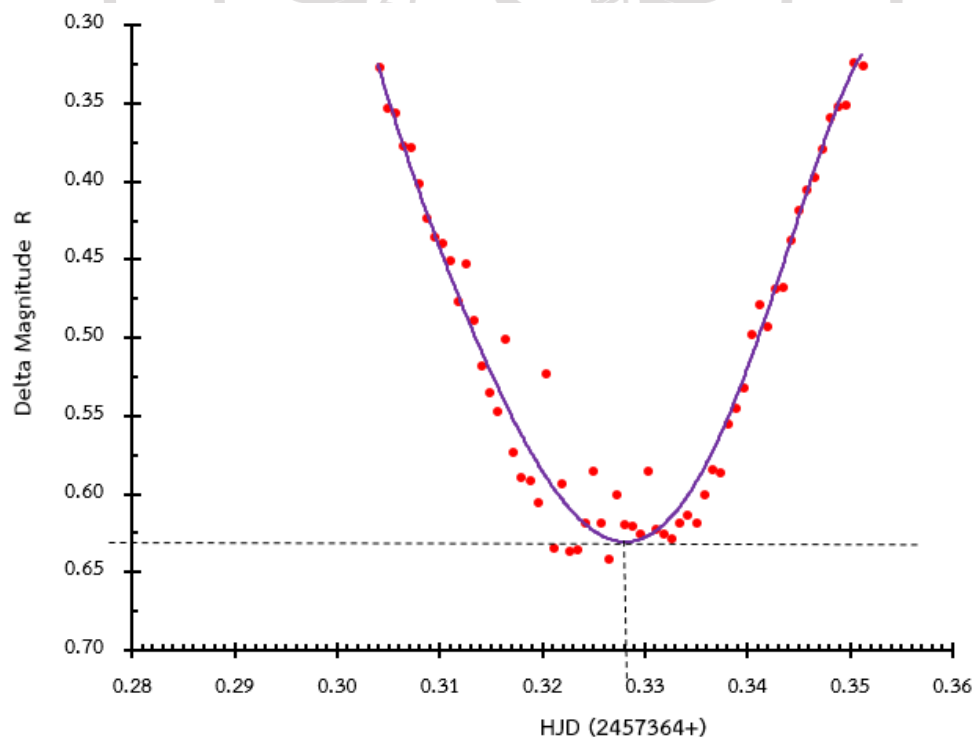
ผลการวิเคราะห์ภาพถ่ายระบบดาวคู่อีเอฟ ไฮดรา ผ่านฟิลเตอร์สีน้ำเงิน สีเหลืองและสีแดง ฟิลเตอร์ละจำนวน 600 ภาพ ด้วยโปรแกรม IRIS เพื่อหาค่าเวลา วันจูเลียน (J.D.) และค่าโชติมาตรปรากฏ (apparent magnitude) แล้วนำค่าเวลาจูเลียนไปแปลงเป็นค่าเวลา วันจูเลียนศูนย์กลางสุริยะ (H.J.D.) แล้วนำไปพล็อตกราฟแสดงความสัมพันธ์ของค่าโชติมาตรปรากฏกับวันจูเลียนศูนย์กลางสุริยะ เพื่อหาช่วงเวลาการเกิดอุปราคาหรือช่วงเวลาที่แสงมีความสว่างน้อยที่สุด ดังแสดงในภาพที่ 4.1-4.3

ภาพที่ 4.1 ค่าเวลาที่แสงน้อยที่สุดในช่วงความยาวคลื่นสีน้ำเงิน

ภาพที่ 4.2 ค่าเวลาที่แสงน้อยที่สุดในช่วงความยาวคลื่นสีเหลือง

ภาพที่ 4.3 ค่าเวลาที่แสงน้อยที่สุดในช่วงความยาวคลื่นสีแดง

ผลการวิเคราะห์ระบบดาวคู่ตีเฟฟ ไฮดรา จากกราฟแสงในภาพที่ 4.1 -4.3 พบว่า มีค่าช่วงเวลาที่แสงน้อยที่สุด (HJD-min) ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ค่าเวลาที่แสงน้อยที่สุดที่ได้จากกราฟแสงของระบบดาวคู่ตีเฟฟ ไฮดรา

ช่วงความยาวคลื่น	ค่าเวลาแสงที่น้อยที่สุดของความยาวคลื่น
สีน้ำเงิน	2457364.328
สีเหลือง	2457364.327
สีแดง	2457364.328
เฉลี่ย	2457364.328

ตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่าช่วงเวลาที่ดาวสว่างมากบังดวงดาวที่สว่างน้อยกว่าทำให้เกิดอุปราคาปฐมภูมิ (Primary eclipse)

4.2 การหาสมการ Ephemeris ใหม่

การคำนวณเพื่อหาสมการ Ephemeris ใหม่ จำเป็นต้องอ้างอิงถึงสมการ Ephemeris เดิมที่นักดาราศาสตร์ท่านอื่นๆ ได้คำนวณไว้ในอดีต เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่าระบบดาวคู่ตีเฟฟ ไฮดรา มีการเปลี่ยนแปลงในคาบวงโคจรไปจากเดิม สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการอ้างอิงสมการ Ephemeris เดิมของ Zhang et al นั้นคือ $HJDMinI = 2431134.231 + 0.330599E$ เมื่อได้ค่าเฉลี่ยเวลาที่แสงน้อยที่สุด (HJD-MinI) ดังตารางที่ 4.1 แล้ว เราจะนำไปหาค่า O - C จากค่า Linear ephemeris ที่ Zhang โดยการแทนค่าเวลาที่แสงน้อยที่สุดที่ได้จากการสังเกตการณ์ (HJD(O)) แล้วหาผลต่างของค่าเวลาที่แสงน้อยที่สุด O - C ดังแสดงในตารางที่ 4.2 หลังจากที่ได้ค่ายุคใหม่ของระบบดาวคู่แล้วนำค่าเวลาที่แสงน้อยที่สุดหรือ HJD (min) กับค่ายุค (Epoch) ที่เป็นผลจากการคำนวณ ณ เวลาปัจจุบันไปรวมกับค่าเวลาที่แสงน้อยที่สุดหรือ HJD (min) กับค่ายุค (Epoch) ที่นักดาราศาสตร์ในอดีตได้ทำการคำนวณไว้ดังที่แสดงในตารางที่ 4.2 หลังจากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดไปพล็อตกราฟความสัมพันธ์ระหว่าง HJD(Min) กับ Epoch เพื่อหาสมการ Ephemeris ใหม่ ได้เป็น $HJDMinI = 2431138.2297 + 0.33060275E$ ดังแสดงในภาพที่ 4.3 ทั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า สมการ Ephemeris ใหม่ แสดงให้เห็นว่า ดาวคู่ตีเฟฟ ไฮดรา มีคาบวงโคจรใหม่ประมาณ 0.3306 วัน

ตารางที่ 4.2 ค่ายุค (Epoch) และ O - C ของระบบดาวคู่ตีเอฟ ไฮดรา

Source	Type	HJD (O)	HJD (C)	Epoch	O-C
IODE 4.2.137	II	28103.52	28103.49748	-9179.5	0.0225205
IODE 4.2.137	II	28104.48	28104.48928	-9176.5	-0.0092765
IODE 4.2.137	II	28135.27	28135.23498	-9083.5	0.0350165
IODE 4.2.137	I	28135.41	28135.40028	-9083	0.009717
IODE 4.2.137	I	28136.38	28136.39208	-9080	-0.01208
IODE 4.2.137	II	28137.55	28137.54918	-9076.5	0.0008235
IODE 4.2.137	I	28153.25	28153.25263	-9029	-0.002629
IODE 4.2.137	I	28161.19	28161.18701	-9005	0.002995
IODE 4.2.137	II	28161.39	28161.3523	-9004.5	0.0376955
IODE 4.2.137	I	28163.17	28163.1706	-8999	-0.000599
IODE 4.2.137	II	28163.35	28163.3359	-8998.5	0.0141015
IODE 4.2.137	I	28163.5	28163.5012	-8998	-0.001198
IODE 4.2.137	II	28176.23	28176.22926	-8959.5	0.0007405
IODE 4.2.137	II	28179.19	28179.20465	-8950.5	-0.0146505
IODE 4.2.137	II	28181.18	28181.18824	-8944.5	-0.0082445
IODE 4.2.137	II	28184.14	28184.16364	-8935.5	-0.0236355
IODE 4.2.137	II	28190.13	28190.11442	-8917.5	0.0155825
IODE 4.2.137	I	28198.23	28198.21409	-8893	0.015907
IODE 4.2.137	I	28201.5	28201.52008	-8883	-0.020083
IODE 4.2.137	I	28210.11	28210.11566	-8857	-0.005657
IODE 4.2.137	II	28213.26	28213.25635	-8847.5	0.0036525
Whitney, 1959		30677.05	30677.0454	-1395	0.002605
GCVS 4		31138.23	31138.231	0	0
IODE 4.2.137	I	31138.24	31138.231	0	0.006
IODE 4.2.137	I	31143.21	31143.18999	15	0.015015
IODE 4.2.137	I	31149.14	31149.14077	33	0.001233
IODE 4.2.137	I	31150.13	31150.13256	36	0.001436
IODE 4.2.137	II	31150.29	31150.29786	36.5	-0.0058635
IODE 4.2.137	II	31154.25	31154.26505	48.5	-0.0150515

Source	Type	HJD (O)	HJD (C)	Epoch	O-C
IODE 4.2.137	II	31156.24	31156.24865	54.5	-0.0096455
IODE 4.2.137	I	31156.39	31156.41395	55	-0.023945
IODE 4.2.137	II	31157.24	31157.24044	57.5	-0.0024425
IODE 4.2.137	II	31158.23	31158.23224	60.5	-0.0052395
IODE 4.2.137	I	31162.37	31162.36473	73	0.009273
IODE 4.2.137	I	31164.34	31164.34832	79	-0.006321
IODE 4.2.137	I	31165.36	31165.34012	82	0.019882
IODE 4.2.137	II	31170.14	31170.1338	96.5	0.0011965
IODE 4.2.137	I	31176.25	31176.24989	115	-0.004885
IODE 4.2.137	I	31178.23	31178.23348	121	-0.001479
IODE 4.2.137	I	31179.23	31179.22528	124	0.005724
IODE 4.2.137	I	31186.17	31186.16786	145	0.005145
IBVS 3349		31204.68	31204.6814	201	-0.004399
IODE 4.2.137	I	31216.25	31216.25236	236	-0.006364
IODE 4.2.137	I	31219.22	31219.22776	245	-0.003755
IODE 4.2.137	I	31224.2	31224.18674	260	0.00826
IODE 4.2.137	II	31411.47	31411.47107	826.5	0.0019265
Whitney, 1959		31497.93	31497.92271	1088	0.004288
Whitney, 1959		31937.62	31937.61938	2418	-0.004382
Whitney, 1959		32675.86	32675.84695	4651	0.009051
Ashbrook, 1952		33009.42	33009.42134	5660	-0.00334
Whitney, 1959		33382.66	33382.66761	6789	-0.009611
IBVS 3349	II	34847.71	34847.71708	11220.5	-0.0090795
Whitney, 1959		35242.61	35242.61759	12415	-0.009585
BBSAG Bull.8		41762.33	41762.36046	32136	-0.026464
BBSAG Bull.8		41764.31	41764.34406	32142	-0.037058
BBSAG Bull.9		41795.38	41795.42036	32236	-0.040364
BBSAG Bull.14		42089.28	42089.32288	33125	-0.041875
BBSAG Bull.14		42109.45	42109.48941	33186	-0.042414

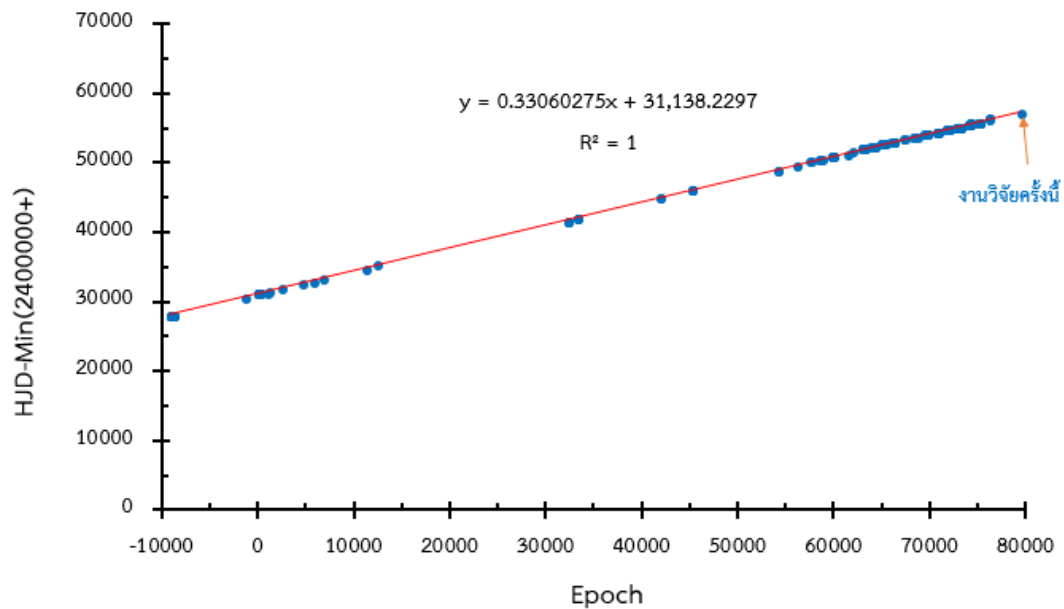
Source	Type	HJD (O)	HJD (C)	Epoch	O-C
BBSAG Bull.14		42132.41	42132.46604	33255.5	-0.0540445
IBVS 2344	II	45021.34	45021.24011	41993.5	0.0998935
IBVS 2344	I	45021.51	45021.40541	41994	0.100594
IBVS 3349		46115.14	46115.0269	45302	0.111602
IBVS 3349	II	46115.3	46115.1922	45302.5	0.1121025
IBVS 3349		46117.12	46117.01049	45308	0.113008
IBVS 3349	II	46117.29	46117.17579	45308.5	0.1128085
AOEB 8	I	49060.69	49060.49869	54211.5	0.1873115
AOEB 8	I	49064.64	49064.46588	54223.5	0.1741235
AOEB 8	I	49754.62	49754.42599	56310.5	0.1950105
AOEB 8	I	50152.67	50152.46719	57514.5	0.1998145
IBVS 5643		50177.3	50177.09681	57589	0.202489
IBVS 4562		50481.43	50481.24789	58509	0.183509
IBVS 4562		50481.45	50481.24789	58509	0.199009
AOEB 8	I	50523.61	50523.39926	58636.5	0.2087365
VSJ 47	II	50853.05	50852.84117	59633	0.204833
VSJ 47	II	50854.04	50853.83296	59636	0.206036
IBVS 5643	II	50859.49	50859.28785	59652.5	0.2059525
VSJ 33	I	50879.99	50879.78499	59714.5	0.2052145
AOEB 8	I	50921.65	50921.44046	59840.5	0.2135405
AOEB 8	I	50926.62	50926.39944	59855.5	0.2235555
BBSAG Bull.118		50954.38	50954.16976	59939.5	0.2076395
VSJ 37	II	51475.29	51475.02849	61515	
IBVS 5643	II	51641.37	51641.15448	62017.5	0.2199175
VSJ 39	II	51915.12	51914.89045	62845.5	0.2285455
VSJ 39	II	51915.28	51915.05575	62846	0.221746
IBVS 5643		51926.52	51926.29612	62880	0.22658
IBVS 5224		51934.95	51934.72639	62905.5	0.2248555
IBVS 5224	II	51934.95	51934.72639	62905.5	0.2249055
VSJ 39	II	51939.08	51938.85888	62918	0.225218

Source	Type	HJD (O)	HJD (C)	Epoch	O-C
VSJ 39	II	51940.08	51939.85068	62921	0.228021
AOEB 8	II	51957.76	51957.53773	62974.5	0.2232745
AOEB 8	II	51958.77	51958.52952	62977.5	0.2354775
AOEB 8	II	52017.61	52017.37614	63155.5	0.2308555
AOEB 8	II	52021.57	52021.34333	63167.5	0.2263675
AOEB 8	II	52223.91	52223.66992	63779.5	0.2390795
VSJ 40	II	52297.13	52296.8976	64001	0.234901
VSJ 42	II	52313.15	52312.93165	64049.5	0.2221495
VSJ 40	II	52321.1	52320.86603	64073.5	0.2341735
AOEB 8	II	52334.66	52334.42059	64114.5	0.2349145
AOEB 8	II	52370.69	52370.45588	64223.5	0.2352235
AOEB 8	II	52386.56	52386.32463	64271.5	0.2348715
IBVS 5371	II	52600.96	52600.71808	64920	0.238698866
IBVS 5371	II	52600.96	52600.71808	64920	0.23872
AOEB 8	II	52607.9	52607.66066	64941	0.238541
AOEB 8	II	52732.7	52732.46178	65318.5	0.2418185
AOEB 8	II	52735.68	52735.43717	65327.5	0.2408275
VSJ 42	II	52969.25	52969.00537	66034	0.243234
IBVS 5493	II	52986.94	52986.69241	66087.5	0.244498664
IBVS 5493	II	52986.94	52986.69241	66087.5	0.2445875
VSJ 43	II	53032.06	53031.81918	66224	0.245024
VSJ 43	II	53032.06	53031.81918	66224	0.245124
VSJ 43	II	53032.06	53031.81918	66224	0.245424
VSJ 43	II	53032.23	53031.98448	66224.5	0.2443245
VSJ 43	II	53032.23	53031.98448	66224.5	0.2447245
AOEB 12	II	53049.75	53049.50622	66277.5	0.2449775
VSJ 43	II	53052.07	53051.82042	66284.5	0.2452845
VSJ 43	II	53362.34	53362.08758	67223	0.250723
VSJ 44	II	53438.04	53437.79475	67452	0.248852
VSJ 44	II	53719.23	53718.9692	68302.5	0.2568025

Source	Type	HJD (O)	HJD (C)	Epoch	O-C
AOEB 12	II	53763.86	53763.60006	68437.5	0.2578375
VSJ 45	II	53777.08	53776.82402	68477.5	0.2576775
AOEB 12	II	53836.59	53836.33184	68657.5	0.2592575
VSJ 45	II	54099.26	54098.99275	69452	0.262452
VSJ 46	II	54138.1	54137.83813	69569.5	0.2635695
IBVS 5795	I	54161.41	54161.14536	69640	0.26394
AOEB 12	II	54176.78	54176.51821	69686.5	0.2645865
NewA 14;121	II	54189.35	54189.08098	69724.5	0.2642845
IBVS 5802		54202.4	54202.13964	69764	0.262964
NewA 14;121	II	54210.34	54210.07401	69788	0.264048
JAVSO..36..171	I	54519.62	54519.34938	70723.5	0.2702235
JAVSO..36..186	II	54532.68	54532.40804	70763	0.270263
JAVSO..36..186	II	54545.57	54545.3014	70802	0.270702
JAVSO..36..186	I	54552.68	54552.40928	70823.5	0.2716235
VSJ 48	II	54554	54553.73167	70827.5	0.2715275
JAVSO..36..186	II	54566.73	54566.45973	70866	0.270666
JAVSO..37...44	II	54799.81	54799.53203	71571	0.276271
IBVS 5918	II	54815.51	54815.23548	71618.5	0.2766185
IBVS 5871	II	54832.87	54832.59193	71671	0.277471
JAVSO..37...44	I	54873.7	54873.42091	71794.5	0.2779945
JAVSO..37...44	I	54885.6	54885.32247	71830.5	0.2784305
JAVSO..38...85	I	54904.78	54904.49721	71888.5	0.2785885
JAVSO..38...85	II	54939.65	54939.37541	71994	0.278594
JAVSO..38..183	I	55163.8	55163.52153	72672	0.283372
JAVSO..38..183	I	55188.93	55188.64705	72748	0.283248
JAVSO..38..183	I	55238.69	55238.4022	72898.5	0.2851985
JAVSO..39...94	II	55258.69	55258.40344	72959	0.284359
JAVSO..39...94	II	55263.65	55263.36243	72974	0.284274
JAVSO..39...94	I	55279.68	55279.39648	73022.5	0.2850225
OEJV 0137	II	55295.39	55295.09993	73070	0.28537

Source	Type	HJD (O)	HJD (C)	Epoch	O-C
OEJV 0137	I	55295.39	55295.09993	73070	0.28544
OEJV 0137	II	55295.39	55295.09993	73070	0.28547
OEJV 0137	I	55295.39	55295.09993	73070	0.28554
JAVSO..39...94	II	55303.65	55303.36491	73095	0.285295
VSJ 51	II	55558.22	55557.92614	73865	0.290965
VSJ 53	II	55569.29	55569.0012	73898.5	0.2917985
IBVS 5992	II	55571.94	55571.64599	73906.5	0.2921065
OEJV 0137	II	55578.55	55578.25797	73926.5	0.2917265
OEJV 0137	II	55578.55	55578.25797	73926.5	0.2917465
IBVS 5990	I	55579.38	55579.08447	73929	0.291529
IBVS 5990	II	55579.54	55579.24977	73929.5	0.2921295
JAVSO..39..177	II	55600.7	55600.40811	73993.5	0.2926935
JAVSO..39..177	II	55611.77	55611.48317	74027	0.291727
JAVSO..39..177	II	55614.42	55614.12797	74035	0.292335
IBVS 6010	I	55621.36	55621.07054	74056	0.291656
IBVS 6010	II	55621.53	55621.23584	74056.5	0.2932565
OEJV 0137	I	55629.46	55629.17022	74080.5	0.2929805
OEJV 0137	II	55629.46	55629.17022	74080.5	0.2930705
OEJV 0137	II	55629.46	55629.17022	74080.5	0.2933805
OEJV 0137	II	55629.46	55629.17022	74080.5	0.2938805
JAVSO..39..177	II	55631.61	55631.31911	74087	0.292287
VSJ 53	II	55632.61	55632.31091	74090	0.30309
VSJ 53	I	55652.94	55652.64275	74151.5	0.2952515
JAVSO..40....1	I	55654.59	55654.29574	74156.5	0.2948565
2012JAVSO..40..975	I	55654.59	55654.29574	74156.5	0.2948565
VSJ 53	I	55654.6	55654.29574	74156.5	0.3042565
OEJV 0160	II	55683.35	55683.05786	74243.5	0.2954735
OEJV 0160	II	55683.35	55683.05786	74243.5	0.2956735
OEJV 0160	II	55683.35	55683.05786	74243.5	0.2956735
JAVSO..40....1	II	55878.91	55878.60717	74835	0.299535

Source	Type	HJD (O)	HJD (C)	Epoch	O-C
2012JAVSO..40..975	II	55878.91	55878.60717	74835	0.299535
VSB 55	I	55958.09	55957.78563	75074.5	0.3028745
VSB 55	II	55960.24	55959.93452	75081	0.301781
2013JAVSO..41..122	I	55966.68	55966.3812	75100.5	0.3028005
JAAVSO 41;122	I	55967.68	55967.373	75103.5	0.3026035
2013JAVSO..41..122	I	55967.68	55967.373	75103.5	0.3027035
2013JAVSO..41..122	II	55987.68	55987.37424	75164	0.301764
IBVS 6029	I	55989.66	55989.35783	75170	0.30147
OEJV 0160	I	55993.3	55992.99442	75181	0.303341
OEJV 0160	I	55993.3	55992.99442	75181	0.303941
2013JAVSO..41..328	II	56336.8	56336.48678	76220	0.31152
2013JAVSO..41..328	II	56349.69	56349.38014	76259	0.311559
VSB 56	II	56362.59	56362.2735	76298	0.318498
This work		57364.33	57363.98847	79328	0.339528

ภาพที่ 4.3 ความสัมพันธ์ระหว่าง HJD (Min) กับ Epoch

4.3 การหาค่า O-C และอัตราการเปลี่ยนแปลงคาบวงโคจร

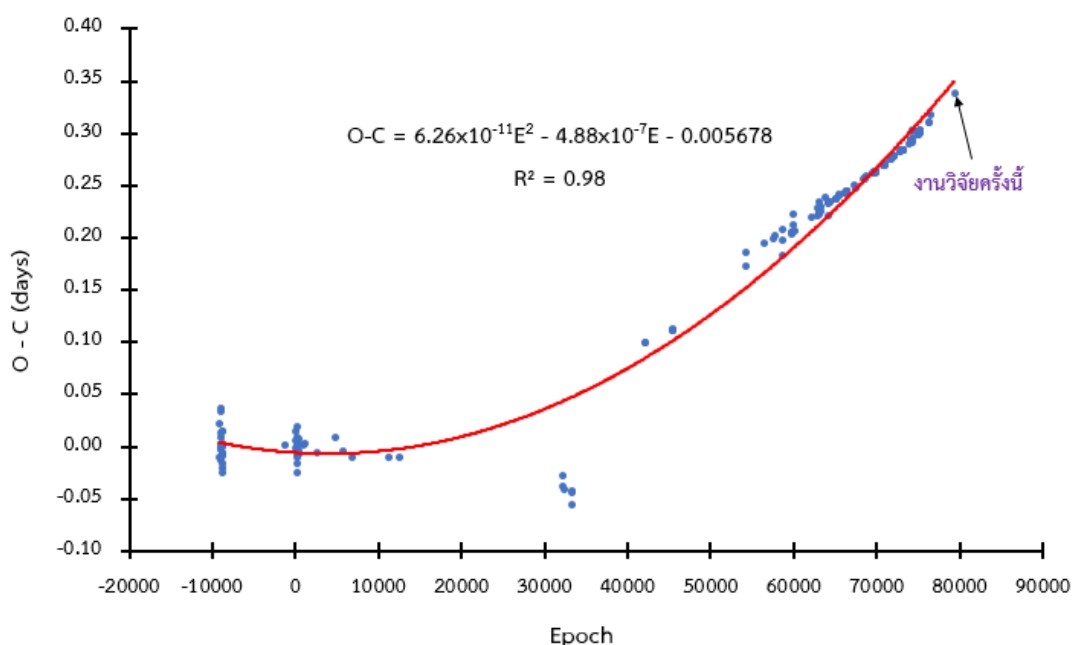
การหาค่า O-C จากแผนภาพ O - C เส้นกราฟที่ปรากฏในแผนภาพจะแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคาบวงโคจรของระบบดาวคู่ ดังนั้นการจะได้มาซึ่งแผนภาพ มีความจำเป็นต้องนำข้อมูล Epoch และค่า O-C ของดาวคู่ตีเอฟ ไฮดรา ที่นักดาราศาสตร์ในอดีตเคยคำนวณไว้ทั้งหมดเป็นข้อมูลในการเขียนกราฟความสัมพันธ์ โดยนำมารวมกับค่า Epoch และ ค่า O-C ของงานวิจัยนี้ซึ่งขั้นตอนในการคำนวณหาค่า O-C มีดังนี้

1) คำนวณหาค่า C โดยนำค่า HJD_0 และ Epoch ที่ได้จากการประมาณของวันที่เกิดอุปราคา มาแทนในสมการ $C = HJD_0 + P_0 E$ ผลการคำนวณพบว่า ค่า C ของช่วงเวลาการเกิดอุปราคา มีค่า $C = 2431138.2297 + 0.33060275(79328) = 2457364.28465$

2) นำค่า HJD_0 ของช่วงเวลาที่เกิดอุปราคาที่ได้จากการสังเกตการณ์ O ลบด้วยค่าช่วงเวลาที่เกิดอุปราคาที่ได้จากการคำนวณ C พบว่า

$$O - C = 2457364.3280 - 2457336.2864 = 0.3396$$

3) นำค่า Epoch และค่า O-C ของดาวคู่ตีเอฟ ไฮดรา ที่ได้จากการคำนวณไปรวมกับข้อมูลค่า Epoch และค่า O-C ของดาวคู่ตีเอฟ ไฮดรา ที่นักดาราศาสตร์ในอดีตเคยคำนวณไว้ทั้งหมด หลังจากนั้นนำมาเป็นข้อมูลที่ได้มาเขียนกราฟความสัมพันธ์ระหว่างค่า O-C กับ Epoch ผลปรากฏว่าได้แผนภาพ O-C ดังแสดงในภาพที่ 4.4

(6.26*10^-11)*

ภาพที่ 4.4 แผนภาพ O-C ของดาวคู่ตีเอฟ ไฮดรา

ภาพที่ 4.4 แสดงในแผนภาพ O-C ได้จากการคำนวณโดยวิธี Polynomial Fit Curve เส้นกราฟมีลักษณะเป็นเส้นพาราโบลาหงาย แสดงให้เห็นว่าดาวคู่ DF H ydrae มีแนวโน้มว่าคาบวงโคจรมีคาบที่เพิ่มขึ้น และจากการใช้ Quadratic Polynomial Fitting Method จะได้

$$O-C = -0.002678 - 4.88 \times 10^{-7} E + 6.26 \times 10^{-11} E^2$$

เมื่อนำมาหาอัตราการเปลี่ยนคาบวงโคจรของดาวคู่ดีเอฟ ไฮดรา จะได้

$$\frac{dP}{dE} = 2 (6.26 \times 10^{-11}) = 1.25 \times 10^{-10} \text{ day/cycle}$$

อัตราการเปลี่ยนคาบวงโคจรของระบบดาวคู่ดีเอฟ ไฮดรา มีค่าเป็นบวก ดังนั้น คาบวงโคจรของระบบดาวคู่จึงมีค่าเพิ่มขึ้นในอัตรา 1.25×10^{-10} วันต่อการเคลื่อนที่ 1 รอบ หรือ คาบวงโคจรเพิ่มขึ้นในอัตรา 1.38×10^{-7} วันต่อปี ทั้งนี้เราจะเห็นได้ว่า คาบวงโคจรของระบบดาวคู่ ดีเอฟ ไฮดรา มีคาบเปลี่ยนแปลงเพียงน้อย ดังแสดงในตารางที่ 4.3 จะเห็นว่า คาบวงโคจรที่ fuyuan และคณะได้ทำการศึกษาในปี พ.ศ. 2552 มีอัตราการเปลี่ยนคาบเท่ากับ 1.11×10^{-7} วันต่อปี และใน ปี 2553 เชิดตระกูล พบว่า คาบของระบบดาวคู่ความีอัตราการเปลี่ยนคาบเท่ากับ 1.39×10^{-7} วันต่อปี

ตารางที่ 4.3 อัตราการเปลี่ยนคาบวงโคจรของระบบดาวคู่ดีเอฟ ไฮดรา

ผู้วิจัย	ปี พ.ศ. ที่สังเกตการณ์	อัตราการเปลี่ยนคาบวงโคจร (วันต่อปี)
Fuyuan et al.	2552	1.11×10^{-7}
เชิดตระกูล	2553	1.39×10^{-7}
งานวิจัยนี้	2558	1.38×10^{-7}